

HUMANITAS

Ai atâtea vieți
câte cărți ai citit

AMINTIRI DE LA
HUMANITAS

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DE
IOANA PÂRVULESCU

Acest volum aniversar se oferă gratuit, în limita stocului disponibil, celor care cumpără orice carte Humanitas din orice librărie Humanitas, inclusiv online.

Redactor: Oana Bârna
Coperta: Angela Rotaru
Corector: Cristian Negoită
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Iuliana Constantinescu
Prelucrări digitale: Dan Dulgheru

© HUMANITAS, 2020

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Amintiri de la Humanitas / Lidia Bodea, Andrei Pleșu,
Martin S. Martin, ...; ed. îngrij. de Ioana Pârvulescu. –
București: Humanitas, 2020
ISBN 978-973-50-6800-4
I. Bodea, Lidia
II. Pleșu, Andrei
III. Martin, Martin S.
IV. Pârvulescu, Ioana (ed.)
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

Cuprins

Amintiri despre <i>Amintiri de la Humanitas</i> LIDIA BODEA	8
Autodenunț precedat de O prietenie a contrariilor ANDREI PLEȘU	18
Cărțile: ancorele noastre MARTIN S. MARTIN	32
Ce-mi puteam dori mai mult? EMANOIL MARCU	36
Cetatea clădită pe stâncă CRISTINA CIOABĂ	40
Cot la cot și tâmplă lângă tâmplă DAN C. MIHĂILESCU	54
Cum am ajuns un autor Humanitas H.-R. PATAPIEVICI	66
Cum n-am ajuns Camus MIRCEA CĂRTĂRESCU	96
De ce am scris despre cum n-am scris pentru acest volum aniversar T.O. BOBE	114
De ce e Humanitas altfel LUCIAN BOIA	128
Despre tradiție și patria din amintiri IOAN STANOMIR	138
Editor și autor THIERRY WOLTON	148

Humanitas ca istorie personală	152
GABRIELA TABACU	
Humanitas și cu mine am venit pe lume în același loc	168
VLAD ZOGRAFI	
Litera dulce-amară sau, pe scurt, despre bibliofagie	174
V.I. STOICHIȚĂ	
O lansare de pomină	184
IOANA NICOLAIE	
O nouă viață	196
ANDREEA RĂSUCEANU	
Oaza de libertate	204
MONICA PILLAT	
Omul cu bicicleta	218
TATIANA NICULESCU	
Trebuia de mult să ne-ntâlnim	228
RADU PARASCHIVESCU	
Un loc geometric	244
ANA BLANDIANA	
Va fi odată ca niciodată	250
CĂTĂLIN CIOABĂ	
Viață, visuri, versuri pentru Humanitas	262
DENISA COMĂNESCU	
Apărută la Humanitas	272
IOANA PÂRVULESCU	
<i>Credite foto</i>	301
<i>Mozaic de amintiri fotografice</i>	303

*Amintirile (mele) de la Humanitas
asta-nseamnă, în primul rând: cele câteva mii
de titluri, milioane de cărți care și-au găsit
cititorii.*

LIDIA BODEA

*Amintiri despre
Amintiri de la Humanitas*

Aș putea înghiți câte o carte de amintiri pe zi. Pentru că nu pot să-mi scriu memoriile, le citesc pe ale altora. Îmi place să *devorez* vieți. (Cioran, *Caiete*)

București, 10 ianuarie 2020

Dragă Ioana,

Încă din vară, când ne-am văzut împreună cu Oana, ți-am spus cât de mult îmi place ideea ta de-a aduna într-un volum „aniversar“ poveștile (amintirile) câtorva dintre autorii Humanitas. Chiar așa, minunată idee ai avut, căci această carte are să fie, în meniul anului, tortul nostru sărbătoresc (la propriu și la figurat) și cel mai bun prilej pentru ca cititorii noștri să ne spună „La mulți ani!“. Atâta doar că, în mintea mea, cum am spus, volumul avea să fie unul al autorilor editurii. Or, cu pricepere și tandrețe irezistibile, m-ați păcălit – tu și Oana – și m-ați convins să promit că scriu și eu ceva, măcar câteva pagini... De rușinea promisiunii făcute, din vară (!) până acum (iarnă-n toi...), am căutat un scenariu confesiv, tema fiind a amintirii, cu care să nu mă fac și să nu vă fac de râs, în cazul în care nu v-ar fi lăsat inima să-mi spuneți că nu merge, că blatul meu insipid strică gustul întregului. De jur împrejur, creme, ciocolate, frișcă, fructe confiate, migdale, caramel, adică scriitori unul și unul, cum să mă amestec printre voi, când, lucru limpede pentru mine de 15 ani, rostul meu e să veghez asupra bucătăriei cărților voastre, nu să mă așez în rândul bucatelor.

Îmi aduc aminte c-am încercat să protestez invocând apartenența mea la specia celor care se pricep nu *la scris*, ci la transformatul în carte al *scrisului celor care se pricep la scris*. Mi-ai răspuns că, uite, Vlad Zografi, Radu Paraschivescu vor scrie, deși sunt și ei editori Humanitas. Ei sunt și editori Humanitas, am spus eu, fără ca joaca mea de-a valențele lui și să te înduplece.

Iată-mă deci sub amenințarea celui de-al 12-lea ceas, cu promisiunea amânată de câteva luni, cu rușinea legată-n jurul gâtului și cu laptopul în față, chită să-ți scriu ce-ți scriu. Nici mie nu mi-e limpede ce: paginile cerute, cu amintiri de la Humanitas, sigur nu; mai curând, presimt eu, un hibrid confesiv-scuzațiv, o-ncercare de-a-ți explica de ce n-am fost în stare să scriu ce s-ar fi convenit și cum am căutat totuși să scriu ce s-ar fi convenit. Am putea să spunem că sunt niște:

AMINTIRI DESPRE AMINTIRI DE LA HUMANITAS!

Ce și-am mărturisit despre sfiala de a mă amesteca printre scriitori e foarte adevărat și (constat cu mulțumirea cuiva care-și spune că are și oboseala părțile ei bune) nu prea-mi mai pasă că vor fi guri care să mă acuze că sunt alintată, sau ipocrită, sau complexată, sau de-a dreptul înfumurată. *Zică toți ce vor să zică, / Treacă-n lume cine-o trece...*

Acum, mă voi strădui să-ți spun măcar două-trei vorbe și despre cea de-a doua pricină pentru care mi-a fost/îmi e atât de anevoie să mă achit de promisiunea făcută.

Ca să ai parte de amintiri, mai precis, ca să ai parte de amintiri și să le poți pune pe hârtie, o condiție

obligatorie, cred eu, e aceea a distanței, a așezării tale într-un timp cât de cât altul decât acela despre care vei povesti. Trebuie să fie o etapă, un culoar de viață încheiată, despre care da, acum poți vorbi; sau măcar unul dintre cele câteva culoare ale vieții tale, despre care, din nou, dar mutându-te pe un alt culoar, poți vorbi. Or, culoarul editurii fiind singurul meu culoar, mi-e greu să prind amintirile, căci totul e în curgere, în desfășurare de atunci-acum-atunci. Fluturii clipei încă zboară, să-i prind în insectar e prea devreme. Iar disciplina de a pune timpul în insectar, ținând jurnal, n-o am decât sporadic și, până la urmă, inteligibil doar pentru mine.

„Scenariul fluturilor“ a fost și primul scenariu dintre cele despre care-ți ziceam că le-am gândit ca posibilă achitare de promisiunea amintirii (care, cum bine știm, e altceva decât datoria amintirii). Dacă l-aș fi dus la capăt, acest *scenariu I* s-ar fi numit:

Puzzle – și ar fi urmat să pună-n scenă, cu mai mulți actori, cu mai multe vorbe, câteva întâmplări, experiențe, trăiri dintre cele la care am fost subiect/obiect în ultimii 15 ani dintre cei 30 câți aniversează editura. În mapa cu hârtiuțe, bilețele, notițe pe care am scris, cu optimism disciplinat, dar inutil, „Text Ioana H30“, am găsit câteva *flash*-uri simpatice, și le trec aici ca să-ți dau dovada că m-am străduit, doar că n-a fost să fie, adică, pentru exactitate, n-a fost să fiu în stare să pun culori, cuvinte, sunete pe schema găsită:

*Octombrie 2005, prima întâlnire-n holul Humanitas, un semn bun: Sorin Mărculescu * Noiembrie 2005, prima lansare, coup de foudre: Neagu Djuvara, o plimbare pe-aleile Romexpo, și multe povești * Cum*

nr. crt.	data	nr. crt.	data	autor	titlul lucrării	nr. crt.	data	autor	titlul lucrării	nr. crt.	data
680	1604 87	109	11.0 89	Nicolae Ciampăescu	Raport la Cong. IV al PCR	dec	1108 89	...	Modificarea statutului tinerilor oficiali	24	Ec
681		110	11.1 89	...	Procesul de organizare a reintegrării în activitate a reabilitaților în activitate	11	1102 89	...	Fondul de activitate al RSR la întreprinderi de producție	30	Ec
682		111	30.1 89	...	Rezoluția Cong. IV al PCR	1	1103 89	Nicolae Ciampăescu	Curriculum vitae a CC al PCR / 12.11.89	1	dec
683	1607 87	112	30.0 89	Nicolae Ciampăescu	Raport la Cong. IV / seaf.	3	1102 89	Nicolae Ciampăescu	Plan de dezvoltare internă a direcției majore ale activității centrale	118	Rel
684	1608 87	113				3	1103 89	...	Documentul final al reintegrării a la viața a repara- tului la locul de muncă și activitate	97	Rel
685	1609 87	114				3	1104 89	...	Serviciul de cooperare în Europa (document)	22	Rel
686	1610 87	115				4	1105 89	Andrei Andrei	Repetiții din studiu	8	Acc
687	1611 87	116	11.12 89	Nicolae Ciampăescu		1	1106 89	...	Breviar juridic		
688	1612 87	117				1	1107 89				
689	1613 87	118	11.12 89	...	Edifierea socializării socialiste în țara noastră	38	1108 89				

să lansezi o carte care nu există * La Frankfurter Buchmesse, via strada cu felinare roșii, scaune * Un francez la Popești-Leordeni * Caligrafia, bat-o vina, sau cum Andrei Pleșu era să publice Perdelele lui Iisus * Ieșirea din timp: lectură în avanpremieră din Solenoid, la Cișmigiu * Ieșirea din timp, la mare * Cum să arunci în aer o ședință sau de ce iubeste Iisus femeia româncă * Toulouse, pisicul editurii care iubea cravatele domnilor autori * Aici va fi cândva o librărie Humanitas sau despre frescele din interiorul librăriei Humanitas Brașov * #Rezist. Cum am mutat ședințele din editură-n Piața Victoriei * Editor, o meserie primejdioasă. „Doamnă, rugați-vă să nu fiu eu în tură dacă o s-aveți nevoie de ambulanță...“ * Traduttore, traditore sau cum să rescrii, pe șest, un contract de traducere * Cu editura-pacient la specialiștii romglezi sau cum am învățat să cascādăm inputurile din Q1 în Q2 și să ne focusăm pe operațional * Un autor sigur pe el sau cum